

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА ТА ПОРІВНЯЛЬНОГО
ПРАВознавства**

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

**Навчально-методична розробка
для студентів юридичного факультету
(відповідно до умов Болонського процесу)**

Ужгород – 2019

Васильчук Л.В., Греца С.М. Конституційно-процесуальне право. Навчально-методична розробка для студентів юридичного факультету (відповідно до умов Болонського процесу). Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2019. 32 с.

Підготувала:

Васильчук Л.В., кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного права та порівняльного правознавства юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ».
Греца С.М., кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного права та порівняльного правознавства юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ».

Схвалено до друку на засіданні кафедри конституційного права та порівняльного правознавства, протокол № 1 від «3» вересня 2019 року

Рекомендовано до друку на засіданні науково-методичної комісії юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол № 1 від 30.08.2019 року

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	5
3. Програма навчальної дисципліни	6
4. Структура навчальної дисципліни	7
5. Теми та завдання для практичних занять.....	9
6. Перелік питань для індивідуального контролю	26
7. Методи навчання	28
8. Методи контролю	28
9. Розподіл балів, які отримують студенти	29

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 0304 ПРАВО Напрямок підготовки 6.081 Право	нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність: (професійне спрямування) правознавство	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		2-й	3-й
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		1-й	1-й
Лекції			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	20 год.	14 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	- год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		46 год.	год.
Індивідуальні завдання: - год.			
Вид контролю: іспит			

2.Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Конституційно-процесуальне право України є однією з найдинамічніших галузей права. Наприклад, інститут виборів народних депутатів України вже вкотре зазнав істотних змін. Враховуючи наведене, головною метою курсу є орієнтування студентів на засвоєння загальних начал процесуальної діяльності державних органів, а не “зазубрення” конкретної процедури.

Завдання. Сьогоднішня практика показує, що основною проблемою та головним завданням юристів є не стільки знання матеріальних норм, а вміння їх безпосереднього застосування, згідно процедури та в порядку, встановленому законом. Даний курс покликаний ознайомити студентів зі стадіями законотворчої роботи, із загальними процедурами діяльності окремих державних органів, особливостями формування останніх та організацією їх роботи. В план курсу окремо включено порядок розгляду звернень громадян, як права особи, передбаченого Конституцією України.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: Оскільки конституційно-процесуальне право України перебуває в тісному взаємозв'язку з конституційним правом України і поєднане з ним як “форма та зміст”, де перше виступає формою, а останнє — змістом, то студентам слід поглиблено вивчити конституційне право і тільки тоді розпочинати освоювати даний курс. У результаті ж вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен знати нормативно-правові акти, які регулюють діяльність окремих державних органів, їх формування та організацією їх роботи.

вміти: У зв'язку з постійним розвитком конституційно-процесуального права України в даній праці основна увага приділяється не стільки юридичній літературі, скільки конкретним нормативно-правовим актам, які студенти повинні вміти тлумачити.

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1 ПОНЯТТЯ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

ТЕМА 2 ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВИБОРІВ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ

ТЕМА 3 ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ТЕМА 4 ФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ ВЕРХОВНОЇ РАДИ. ОБРАННЯ, ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ВІДКЛИКАННЯ ЇЇ ПОСАДОВИХ ОСІБ

ТЕМА 5 ЗАКОНОДАВЧА ПРОЦЕДУРА У ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ

ТЕМА 6 РОЗГЛЯД І ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ ЗА СПЕЦІАЛЬНИМИ ПРОЦЕДУРАМИ

ТЕМА 7 ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВИБОРІВ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ТЕМА 8 ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ТЕМА 9 ПОРЯДОК ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ФОРМИ РЕАГУВАННЯ УПОВНОВАЖЕНОГО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ

ТЕМА 10 ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ

ТЕМА 11 ПРОЦЕСУАЛЬНА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ТЕМА 12 ВИБОРИ ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД ТА СІЛЬСЬКИХ, СЕЛИЩНИХ, МІСЬКИХ ГОЛІВ

ТЕМА 13 ПОРЯДОК ПРИЗНАЧЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РЕФЕРЕНДУМУ

ТЕМА 14 ПОРЯДОК ПРИЙНЯТТЯ ДО ГРОМАДЯНСТВА ТА ВТРАТИ ГРОМАДЯНСТВА УКРАЇНИ

ТЕМА 15 КОНСТИТУЦІЙНО-СУДОВЕ ПРОВАДЖЕННЯ

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. ПОНЯТТЯ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ	7	2	2	-	-	3	7	2	-	-	-	5
Тема 2. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВИБОРІВ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ	7	2	2	-	-	3	7	2	-	-	-	5
Тема 3. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ	5	2	1	-	-	3	6	1	-	-	-	5
Тема 4. ФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ ВЕРХОВНОЇ РАДИ. ОБРАННЯ, ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ВІДКЛИКАННЯ ЇЇ ПОСАДОВИХ ОСІБ	5	1	1	-	-	3	6	1	-	-	-	5
Тема 5. ТЕМА 6 ЗАКОНОДАВЧА ПРОЦЕДУРА У ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ	6	1	2	-	-	3	6	1	-	-	-	5
Тема 6. РОЗГЛЯД І ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ ЗА СПЕЦІАЛЬНИМИ ПРОЦЕДУРАМИ	7	1	2	-	-	4	6	1	-	-	-	5
Тема 7. ПОРЯДОК ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ФОРМИ РЕАГУВАННЯ УПОВНОВАЖЕНОГО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ	4	1	1	-	-	2	4	-	-	-	-	4
Тема 8. ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ	4	2	1	-	-	2	3	-	-	-	-	3
Тема 9. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВИБОРІВ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ	7	2	2	-	-	3	6	1	-	-	-	5

Тема 10. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ	4	1	1	-	-	2	5	1	-	-	-	4
Тема 11. ПРОЦЕСУАЛЬНА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ	6	1	2	-	-	3	6	1	-	-	-	5
Тема 12. МІСЦЕВІ ВИБОРИ	6	1	2	-	-	3	6	1	-	-	-	5
Тема 13. ПОРЯДОК ПРИЗНАЧЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РЕФЕРЕНДУМУ	6	1	1	-	-	3	6	1	-	-	-	5
Тема 14. ПОРЯДОК ПРИЙНЯТТЯ ДО ГРОМАДЯНСТВА ТА ВТРАТИ ГРОМАДЯНСТВА УКРАЇНИ	5	2	2	-	-	3	6	1	-	-	-	5
Тема 15. КОНСТИТУЦІЙНО-СУДОВЕ ПРОВАДЖЕННЯ	7	1	2	-	-	3	7	2	-	-	-	5
Всього годин	90	20	24	-	-	46	90	16	-	-	-	74

5. ТЕМИ ТА ЗАВДАННЯ ДЛЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 1 ПОНЯТТЯ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

1. Поняття, предмет та методи конституційно-процесуального права України, його взаємозв'язок з іншими галузями права.
2. Система конституційно-процесуального права України.
3. Поняття, особливості, властивості та класифікація конституційно-процесуальних норм.
4. Принципи конституційно-процесуального права України.
5. Джерела конституційно-процесуального права України.

Перелік питань для самостійного контролю

1. Яка відмінність між матеріальними та процесуальними нормами?
2. Дайте визначення конституційно-процесуального права.
3. Що становить предмет конституційно-процесуального права?
4. Яка існує класифікація конституційно-процесуальних норм?
5. В чому особливість джерел конституційно-процесуального права?

Список рекомендованих джерел та літератури

1. Костянюк О. Наукове (процесуальне) тлумачення законів та його роль у здійсненні правосуддя. // Право України. - 2000. - №6.
2. Лисенков С.Л. Основи конституційного процесуального права України. - К.: Юрисконсульт, КНТ, 2007.
3. Мурашин О. Акти прямого народовладдя у механізми правового регулювання // Право України. - 2002. - №9.
4. Оніщенко Н. Юридичний процес як форма правової діяльності // Право України. - 2002. - №7.
5. Перепелюк В. Конституційні процедури. Державне процесуальне право. Чернівці: Рута, 2004.
6. Петришина М. Загальна характеристика нормотворчого процесу в органах місцевого самоврядування в Україні // Право України. - 2010. - №4.
7. Приходько Х. Конституційний процес: проблема класифікації та правового забезпечення в Україні. // Право України. - 2010. - №8.
8. Приходько Х. Конституційний процес як самостійний вид юридичного процесу. // Право України. - 2008. - №6.
9. Савчин М.В. Конституційна юстиція у системі конституційно-процесуальних відносин. - К.: Зб. наук. статей. Інститут держави і права ім. В.М. Корецького, 2000.
10. Совгіря О.В. Конституційно-процесуальне право України. - К.: Юрінком Інтер, 2009. - 536 с.
11. Тацій В. Тодика Ю. Методологічні питання розвитку конституційного процесу // Право України. - 1996. - №12.
12. Тихий В. Офіційне тлумачення Конституції та законів України Конституційним Судом України // Вісник Конституційного Суду України. - 1998. - №4.
13. Федоренко В. Утвердження процесуального конституційного права як запорука дієвості принципу верховенства права в Україні. // Право України. - 2010. - №3.
14. Федоренко В.Л. Матеріальне і процесуальне право як складові системи конституційного права України // Адвокат. - 2006. - №11.

ТЕМА 2 ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВИБОРІВ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ

1. Загальні положення проведення виборів народних депутатів України. Виборчий процес.
2. Порядок утворення і організації роботи виборчих комісій.
3. Порядок висування і реєстрації кандидатів в народні депутати України.
4. Процедура голосування на виборах народних депутатів.
5. Встановлення результатів виборів народних депутатів.
6. Порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час виборів народних депутатів України.

Перелік питань для самостійного контролю

1. Які партії мають право брати участь у виборах народних депутатів України?
2. Які існують стадії виборчого процесу?
3. Дайте правовий аналіз стадій виборчого процесу.
4. Хто може висувати кандидатів у народні депутати?
5. Коли розпочинається передвиборча агітація?
6. Коли забороняється оприлюднювати дані про результати опитування громадської думки?
7. Хто вважається обраним на виборах народних депутатів?

Список рекомендованих джерел та літератури

1. Конституція України від 28.06.1996.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984.
3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001.
4. Закон України «Про вибори народних депутатів України» від 25.03.2004.
5. Закон України «Про Центральну виборчу комісію» від 30.06.2004.
6. Закон України «Про статус народного депутата України» від 17.11.1992.
7. Постанова Верховної Ради України «Про затвердження Положення про статус офіційних спостерігачів від іноземних держав та міжнародних організацій, а також громадських організацій України та кандидатів у депутати на виборах народних депутатів України» від 13.01.1998.
8. Рішення Конституційного Суду України справа про строки оскарження порушень під час підрахунку голосів та встановлення результатів голосування від 03.07.2003.
9. Рішення Конституційного Суду України справа про вибори народних депутатів України від 26.02.1998.
10. Рішення Конституційного Суду України справа про тлумачення Закону України «Про вибори народних депутатів України» від 25.03.1998.
11. Рішення Конституційного Суду України справа про виборчу заставу від 30.01.2002.
12. Рішення Конституційного Суду України справа про строки оскарження порушень під час підрахунку голосів та встановлення результатів голосування від 3.07.2003.
13. Лисенков С.Л. Основи конституційного процесуального права України. – К.: Юрисконсульт, КНТ, 2007.
14. Перепелюк В. Конституційні процедури. Державне процесуальне право. Чернівці: Рута, 2004.
15. Погорілко В. Основні засади теорії безпосередньої демократії // Право України. - 2001. - №8.
16. Примуш М. Політичні партії та виборчий процес // Право України. — 2001. — №3.
17. Сенюта І. До питання правового виховання учасників виборчого процесу в Україні // Право України. — 2003. - №11.
18. Совгіря О.В. Конституційно-процесуальне право України. – К.: Юрінком Інтер, 2009. - 536 с.
19. Ставнійчук М. Строки у виборчому процесі: правові проблеми визначення поняття,

20. класифікації та обрахунків // Право України. — 2003. — №10.
20. Кафарський В. Політична реклама: проблеми правового регулювання // Право України. — 2006. — №10.
21. Коваль М.І. в кн.: Вибори і референдуми в Україні: проблеми теорії і практики. – К., 2001.
22. Коржилов Д. Выборы выбора. Какая избирательная система нужна Украине? // Віче. – 1997. - №6.
23. Лаврінович О. Реформа виборчої системи і Парламент України // Право України. – 2000. - №1.
24. Лихова С. Кримінально-правова охорона виборчих прав громадян за новим КК України // Право України. — 2002. — №2.
25. Посібник з розробки виборчих систем. (Міжнародний інститут демократії). – К. – 2002.
26. Фрицький Ю. Пропорційна система виборів до Верховної Ради України - оціночний аспект // Право України. — 2006. — №4.

ТЕМА 3 ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

1. Загальні положення діяльності Верховної Ради України.
2. Організаційний устрій Верховної Ради України.
3. Підготовка та організація розгляду питань на сесії Верховної Ради України. Порядок денний сесії Верховної Ради України.
4. Перша сесія Верховної Ради нового скликання.
5. Порядок проведення чергових та позачергових сесій.
6. Порядок ведення пленарних засідань Верховною Радою України. Організація голосування.
7. Порядок виступів і надання слова на пленарних засіданнях Верховної Ради України.
8. Рішення Верховної Ради України.

ТЕМА 4 ФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ ВЕРХОВНОЇ РАДИ. ОБРАННЯ, ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ВІДКЛИКАННЯ ЇЇ ПОСАДОВИХ ОСІБ

1. Процедура формування депутатських фракцій.
2. Порядок обрання на посаду, усунення від посади Голови Верховної Ради України, його першого заступника і заступника.
3. Порядок створення та діяльності комітетів Верховної Ради України.
4. Порядок утворення і організації роботи тимчасових спеціальних та тимчасових слідчих комісій Верховної Ради України.

Перелік питань для самостійного контролю

1. Який порядок створення та реєстрації депутатських фракцій у парламенті?
2. Який порядок створення та реєстрації депутатських груп у парламенті?
3. Який порядок обрання Голови Верховної Ради України?
4. Яка процедура відкликання голови постійного комітету?
5. З якою метою парламентом створюється тимчасова слідча комісія та який порядок її створення?

Список рекомендованих джерел та літератури

1. Конституція України від 28.06.1996.
2. Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10.02.2010.
3. Закон України «Про статус народного депутата України» від 17.11.1992.
4. Закон України «Про комітети Верховної Ради України» від 04.04.1995.
5. Закон України «Про Уповноваженого Верховної Ради з прав людини» від 23.12.1997.

6. Закон України „Про Кабінет Міністрів України” від 07.10.2010.
7. Рішення Конституційного Суду України справа про утворення фракцій у Верховній Раді України від 03.12.1998.
8. Рішення Конституційного Суду України справа про Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України від 18.11.2004.
9. Рішення Конституційного Суду України стосовно можливості окремих народних депутатів України брати безпосередню участь у формуванні коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України від 6.04.2010.
10. Рішення Конституційного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України „Про організацію і порядок діяльності Верховної Ради України“ та Регламенту Верховної Ради України від 26.11.2009.
11. Рішення Конституційного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України „Про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України“ від 10.09.2009.
12. Рішення Конституційного Суду України справа про коаліцію депутатських фракцій у Верховній Раді України від 17.09.2008.
13. Рішення Конституційного Суду України справа про Регламент Верховної Ради України від 1.04.2008.
14. Бері В. Регламент Верховної Ради України - процедурно-правова основа реалізації установчої функції парламенту // Право України. — 2005. — №11.
15. Бойко Ю. Законотворчість: поняття та структура // Право України. — 2002. — №5.
16. Георгіца А.З. Сучасний парламентаризм: проблеми теорії і практики. — Чернівці: Рута, 1998. — С. 314.
17. Гончарова Т. Особливості процесу формування парламентських коаліцій // Віче. — 2009.
18. Горбунова Л. Конституційні засади забезпечення законності у нормотворчості // Право України. — 2004. — №7.
19. Горовенко М. Парламентські комітети і комісії в Україні та зарубіжних країнах // Право України. - 2008. - №7.
20. Горьова С. Нормотворча діяльність в умовах побудови в Україні правової держави // Право України. - 2000. - №4.
21. Дьомін О. Ефективність діяльності Верховної Ради України – необхідна передумова побудови правової держави // Право України. - 1995. - №12.
22. Журавський В.С. Робочі органи українського парламенту. - К.: 3б. наук. статей. Інститут держави і права ім. В.М. Корещького, 2000.
23. Журавський В.С. Становлення і розвиток українського парламентаризму (теоретичні і організаційно-правові проблеми). - К.: Парламентське видавництво, 2002.
24. Кафарський В. Коаліція депутатських фракцій у Верховній Раді України: практика правового регулювання В. // Право України. — 2007. — №3.
25. Комітети - основа діяльності законодавчих органів влади. - К., 2000 р.
26. Корж І. Класифікація посад Секретаріату комітету парламенту України: порівняльно-правовий аналіз // Право України. — 2006. — №5.
27. Корнієнко М. Цікавий досвід парламентської роботи // Право України. - 1994. - №3.
28. Кушніренко О., Мельничук А. Комітети Верховної Ради України: проблеми формування і статусу // Право України. - 1998. - №11.
29. Кушніров М., Груманська Н. “Парламентська криза” в Україні – випадковість чи прогнозована закономірність // вісник прокуратури України. - 2000. - №1.
30. Лисенков С.Л. Основи конституційного процесуального права України. — К.: Юрисконсульт, КНТ, 2007.
31. Майданник О. Поняття і сутність парламентського контролю // Право України. — 2004. — №10.
32. Маркуш М. Регламент Верховної Ради України: конституційний аспект // Віче. - 2009.

33. Мудра О. Роль комітетів Верховної Ради України у законодавчому процесі // Право України. - 2000. - №12.
34. Перепелюк В. Конституційні процедури. Державне процесуальне право. Чернівці: Рута, 2004.
35. Практика парламентаризму. Посібник. - К., 1997.
36. Сильченко М. Законотворчість в умовах поділу влади. // Право України. - 1991. - №7.
37. Совгіря О. Угода про коаліцію депутатських фракцій у Верховній Раді України: аналіз правової природи // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2007. — №7.
38. Совгіря О. Парламентська коаліція - новий суб'єкт конституційного права України // Право України. — 2007. — №2.
39. Совгіря О.В. Конституційно-процесуальне право України. — К.: Юрінком Інтер, 2009. - 536 с.
40. Шемчушенко Ю., Ющик О. До проблеми формування законодавчої політики в Україні // Право України. — 2005. — №11.

ТЕМА 5 ЗАКОНОДАВЧА ПРОЦЕДУРА У ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ

1. Порядок розроблення законопроектів. Внесення та відкликання законопроектів.
2. Порядок попереднього розгляду законопроектів у комітетах Верховної Ради України.
3. Розгляд законопроектів у першому читанні.
4. Розгляд законопроектів у другому читанні.
5. Розгляд законопроектів у третьому читанні.
6. Підписання, опублікування та набрання чинності законом.

Перелік питань для самостійного контролю

1. Кому належить право законодавчої ініціативи?
2. Яку роль відіграють комітети (комісії) Верховної Ради України у законодавчому процесі?
3. В чому суть читань Верховної Ради України?
4. Які рішення може прийняти парламент за наслідком третього читання?
5. Протягом якого терміну Президент України має підписати прийнятий закон?
6. Які рішення може прийняти Верховна Рада за наслідками відкладального вето Президента України?
7. Коли закон набирає чинності?
8. Які є винятки щодо строків набрання чинності законами України?

Список рекомендованих джерел та літератури

1. Конституція України від 28.06.1996.
2. Закон України “Про Регламент Верховної Ради України” від 10.02.2010.
3. Закон України “Про статус народного депутата України” від 17.11.1992.
4. Закон України „Про комітети Верховної Ради України” від 04.04.1995.
5. Указ Президента "Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності" від 10.06.1997.
6. Указ Президента «Про зупинення дії Указу Президента України» від 10.06. 1997 від 06.07.2007.
7. Рішення Конституційного Суду України справа про набуття чинності Конституцією України від 3.10.1997.
8. Рішення Конституційного Суду України справа щодо порядку голосування та повторного розгляду законів Верховною Радою України від 7.07.1998.
9. Рішення Конституційного Суду України справа про позачерговий розгляд законопроектів від 28.03. 2001.
10. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 51

народного депутата України про офіційне тлумачення положень частини четвертої статті 94 Конституції України від 9.10.2007.

11. Горьова С. Нормотворча діяльність в умовах побудови в Україні правової держави // Право України. - 2000. - №4.
12. Законотворення – основна функція парламенту. Посібник. – К.: Заповіт, 1997. – С. 153.
13. Комітети - основа діяльності законодавчих органів влади. - К., 1997.
14. Конституційне право України. За редакцією В.Я.Тация, В.Ф. Погорілка, Ю.М. Тодики. - К., 1999.
15. Косинський В. Законодавчий процес та процедура, їх основні стадії і етапи // Право України. - 1998. - №6.
16. Лилак Д. Колізії наукових поглядів на поняття “законодавство” і практичну необхідність його нормативної легалізації // Право України. - 2001. - №8.
17. Лисенков С.Л. Основи конституційного процесуального права України. – К.: Юрисконсульт, КНТ, 2007.
18. Мавдок А.Р. Законотворчий процес: поняття та його основні стадії. Концепція розвитку законодавства України. - К., 1996.
19. Марисюк К. Законодавчий процес в парламенті Канади. // Право України. — 2000. — №1.
20. Мороз О.О. Законодавчий процес в Україні та проблеми його вдосконалення // Конституція України - основа подальшого розвитку законодавства. - К., 1997.
21. Назаренко С. Закон у системі нормативних актів України // Право України. - 1995. - №12.
22. Нижник Н. Альтернативність законодавчого процесу // Право України. — 1991. — №7.
23. Олійник А. Законотворчий процес - його основні риси і особливості // Право України. - 1998. - №4.
24. Опришко В. Законотворчому процесу – наукове забезпечення // Право України. – 1996. - №5.
25. Юлія Перерва Еволюція законодавчого процесу: зарубіжний досвід Підприємство, господарство і право Науковий журнал 2009 № 11 18-23
26. Павловська Н. Механізм процедури імпичменту (теоретичний та практичний досвід) // Право України. — 2010. — №3..
27. Перепелюк В. Конституційні процедури. Державне процесуальне право. Чернівці: Рута, 2004.
28. Підготовка законів та управління нормотворчістю в країнах Центральної та Східної Європи. - К., 1998 р.
29. Погорелова З. Поняття законодавчого процесу та його відмежування від споріднених понять // Вісник запорізького юридичного інституту МВС України. – 2001. – №4. – С.63– 72.
30. Погорелова З. Принципи законодавчого процесу // Вісник запорізького юридичного інституту МВС України. – 2002. – №1. – С.3-5.
31. Погорелова З. Критерії перевірки законодавчих актів // Підприємство, господарство і право. – 2001. – №10. – С.85–88.
32. Погорелова З.О. Проблеми реалізації права законодавчої ініціативи в діяльності українського парламенту // Парламентська реформа: теорія і практика. – К.: Інститут законодавства Верховної Ради України, 2001. – Вип. 6. – С. 210 – 223.
33. Погорелова З.О. Проблеми правової експертизи проектів законодавчих актів (формальні критерії перевірки) // Методологічні проблеми правової науки: Матеріали міжнародної наукової конференції. Харків, 13-14 грудня 2002 р. / Упорядники М.І. Панов, Ю.М. Грошевий. – Х.: Право, 2003. – С.171 - 174.
34. Сас С. Застосування принципів загальноправової процесуальної теорії при формуванні теоретичних засад парламентської процедури // Право України. — 2004. — №7.
35. Совгира О.В. Конституційно-процесуальне право України. – К.: Юрінком Інтер, 2009. -

536 с.

36. Теплюк М. Проблемні питання введення в дію Конституції України // Віче. — 2010. — №11.
37. Шаповал В.М., Борденюк В.І., Журавльова Г.С. Парламентаризм і законодавчий процес в Україні. – К.: 2000.
38. Ющик О.І. Конституція про прийняття, схвалення та чинність законів України // Конституція України - основа подальшого розвитку законодавства. - К., 1997.
39. Ющик О. Конституційне регулювання законодавчого процесу: актуальні проблеми вдосконалення // Віче. — 2008.
40. Ющик О. І. Актуальні проблеми законодавчого процесу // Віче. — 2007.
41. Ющик О. До питання методології пізнання законодавчого процесу в Україні // Право України. — 2009. — №10.
42. Ющик О. Сутність законодавчого процесу: до методології визначення // Право України. — 2005. — №5.

ТЕМА 6 РОЗГЛЯД І ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ ЗА СПЕЦІАЛЬНИМИ ПРОЦЕДУРАМИ

1. Особливості внесення змін та доповнень до Конституції України.
2. Затвердження Державного бюджету України і контроль за його виконанням.
3. Порядок дострокового припинення повноважень Президента України.
4. Надання Верховною Радою законом згоди на обов'язковість міжнародних договорів України та їх денонсація.

Перелік питань для самостійного контролю

1. Який порядок внесення змін і доповнень до Конституції України?
2. В чому полягає особливість стадій при прийнятті Державного бюджету України?
3. У разі порушення процедури імпичменту на який строк може бути відсторонено особу від займаної посади?
4. Який орган може бути створено Верховною Радою України для проведення парламентського розслідування під час провадження процедури імпичменту особи?
5. Коли особа вважається такою, що усунута з посади в порядку імпичменту?
6. Які підстави і порядок дострокового припинення повноважень Президента України?
7. Який порядок надання Верховною Радою законом згоди на обов'язковість міжнародних договорів України та їх денонсація?

Список рекомендованих джерел та літератури

1. Конституція України від 28.06.1996.
2. Закон України “Про Регламент Верховної Ради України” від 10.02.2010.
3. Закон України “Про статус народного депутата України” від 17.11.1992.
4. Закон України „Про комітети Верховної Ради України” від 04.04.1995.
5. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010.
6. Закон України „Про Кабінет Міністрів України” від 07.10.2010.
7. Рішення Конституційного Суду України справа щодо внесення змін до Конституції України від 9.06.1998.
8. Рішення Конституційного Суду України справа щодо права вето на закон про внесення змін до Конституції України від 11.03.2003.
9. Рішення Конституційного Суду України справа щодо недоторканності та імпичменту Президента України від 10.12.2003.
10. Актуальні проблеми законодавчої діяльності. - К., 1998.
11. Євграфова С. Висновок на законопроект про внесення змін до Конституції України (аналіз практики Конституційного Суду України) // Право України. — 2008. — №12.

12. Ковальчук А. Законодавчі проблеми бюджетного процесу в Україні // Право України. — 2005. — №3. — С. 31-34.
13. Кривенко Л. Розподіл влад і процесуальні права парламенту // Віче. - 1997. - №4.
14. Макаренко О. Конституційний порядок надання Верховною Радою України згоди на обов'язковість міжнародних договорів в Україні // Право України. — 2007. — №6.
15. Мартинюк Р. Інститут імпичменту в Україні: вади вітчизняної моделі // Право України. — 2008. — №2.
16. Перепелюк В. Конституційні процедури. Державне процесуальне право. Чернівці: Рута, 2004.
17. Совгіря О.В. Конституційно-процесуальне право України. — К.: Юрінком Інтер, 2009. - 536 с.

ТЕМА 7 ПОРЯДОК ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ФОРМИ РЕАГУВАННЯ УПОВНОВАЖЕНОГО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ

1. Порядок призначення Уповноваженого Верховної Ради з прав людини
2. Форми реагування Уповноваженого Верховної Ради з прав людини

Перелік питань для самостійного контролю

1. Який порядок висунення кандидата на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини?
2. Коли розпочинаються та припиняються повноваження Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини?
3. Чи можуть бути обмежені права Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини?
4. Які документи реагування має право вносити Уповноважений Верховної Ради України з прав людини?

Список рекомендованих джерел та літератури

1. Конституція України від 28.06.1996.
2. Закон України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини" від 23.12.1997.
3. Закон України "Про Регламент Верховної Ради України" від 10.02.2010.
4. Рішення Конституційного Суду України (справа про віковий ценз) від 18.04. 2000.
5. Закоморна К. Особливості законодавчого регулювання діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини // Право України. — 2000. — №1.
6. Кушніренко О., Барабаш Ю. Інститут євроомбудсмена: питання теорії і позитивної практики // Право України. - 2001. - №6.
7. Марцеляк О. Міжнародний досвід функціонування деяких спеціалізованих омбудсманів // Право України. — 2003. — №4.
8. Перепелюк В. Конституційні процедури. Державне процесуальне право. Чернівці: Рута, 2004.
9. Совгіря О.В. Конституційно-процесуальне право України. — К.: Юрінком Інтер, 2009. - 536 с.
10. Тененбаум А. Статус Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини і прогалини в Законі // Право України. - 1999. - №2.
11. Тодика Ю., Марцеляк О. Конституційно-правовий статус Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини // Вісник Академії правових наук України. - 1998. - №3.
12. Хальота А. Щодо захисту конституційних прав шляхом звернення до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини // Право України. - 2000. - №3.

ТЕМА 8 ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВИБОРІВ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

1. Загальні положення проведення виборів Президента.
2. Фінансування виборів Президента України. Порядок утворення та використання виборчих фондів кандидатів.
3. Висування кандидатів на пост Президента України, реєстрація кандидата на пост Президента України.
4. Проведення голосування. Особливості голосування за межами виборчої дільниці.
5. Встановлення результатів виборів Президента України.
6. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів виборчого процесу. Відповідальність за порушення виборчого законодавства.
7. Церемонія вступу на пост новообраного Президента України.

Перелік питань для самостійного контролю

1. Хто має право висунути кандидата на посаду Президента України?
2. Який передбачений строк для висунення та реєстрації кандидата в Президенти України?
3. За яких умов особу необхідно зареєструвати кандидатом в Президенти України?
4. Який порядок проведення передвиборної агітації?
5. Хто вважається обраним на посаду Президента України?
6. Яка процедура приведення до присяги новообраного Президента України?

Список рекомендованих джерел та літератури

1. Конституція України від 28.06.1996.
2. Закон України "Про вибори Президента України" від 05.03.1999.
3. Закон України "Про Центральну виборчу комісію" від 30.06.2004.
4. Белов Д.М., Бисага Ю.М. Досвід конституційно-правового регулювання інституту Президента в Україні та Франції. - Ужгород: Ліра, 2007.
5. Бурчак Ф.Г. Президент України. - К., 1997.
6. Вибори Президента України - 1999. Інформаційно-аналітичне видання. - К., 2000.
7. Вибори Президента України - 99: проблеми теорії і практики. - К., 2000.
8. Грабильников А.В. Марцінів А.Б. Проблеми конституційно-правового статусу Президента України // Вісник Дніпропетровського університету. Правознавство. - Дніпропетровськ, 1995. - Вип.2.
9. Кафарський В. Політична реклама: проблеми правового регулювання // Право України. — 2006. — №10.
10. Коментар до закону України "Про вибори Президента України" – Ужгород: Ліра, 2004.
11. Конституційне право України. За ред. В.Я.Тация, В.Ф.Погорілка, Ю.М. Тодики. - К., 1999.
12. Лисенков С.Л.. Основи конституційного процесуального права України. — К.: Юрисконсульт, КНТ, 2007.
13. Орзих М. Закон о выборах Президента Украины - новый этап реформы избирательного права // Юридический вестник. - 1999. - №3.
14. Перепелюк В. Конституційні процедури. Державне процесуальне право. Чернівці: Рута, 2004.
15. Президент в Україні: законодавче забезпечення діяльності. - К., 1999.
16. Сенота І. До питання правового виховання учасників виборчого процесу в Україні // Право України. — 2003. - №11.
17. Совгіря О.В. Конституційно-процесуальне право України. — К.: Юрінком Інтер, 2009, - 536 с.
18. Ставнійчук М. Вдосконалення законодавства про вибори Президента України // Право України. — 2003. — №12.
19. Ставнійчук М. Окремі питання новизни правового регулювання процедури висування та реєстрації кандидатів на пост Президента України // Право України. — 2004. — №9.

ТЕМА 9 ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

1. Порядок підготовки, прийняття та оприлюднення актів Президента України.
2. Адміністрація Президента України.
3. Організація роботи Ради національної безпеки і оборони України.

Перелік питань для самостійного контролю

1. Який порядок підготовки, прийняття та оприлюднення актів Президента України?
2. Яка процесуальна регламентація діяльності Адміністрації Президента України?
3. Який порядок роботи Ради національної безпеки і оборони України.

Список рекомендованих джерел та літератури

1. Конституція України від 28.06.1996.
2. Закон України „Про Раду національної безпеки і оборони України” від 05.03.1998.
3. Указ Президента України «Про першочергові заходи із забезпечення діяльності Президента України» від 25.02.2010.
4. Указ Президента України «Про Положення про Адміністрацію Президента України» від 02.04.2010.
5. Авер'янов В.Б. Органи виконавчої влади в Україні. - К., 1997.
6. Авер'янов В.Б., Крунман О.Д. Виконавча влада конституційні засади і шляхи реформування. - Харків, 1998.
7. Горьова С. Нормотворча діяльність в умовах побудови в Україні правової держави // Право України. - 2000. - №4.
8. Державна виконавча влада в Україні: формування та функціонування (у двох частинах) - К., 2000 р.
9. Перепелюк В. Конституційні процедури. Державне процесуальне право. Чернівці: Рута, 2004.
10. Петрів І. Рада національної безпеки США: правові основи її діяльності // Право України. — 1999. — №8.
11. Конституційне право України. За ред. В.Я.Тация, В.Ф.Погорілка, Ю.М. Тодици. - К., 1999.
12. Конституційне право України. Ужгород: Ліра, 2007.
13. Совгіря О.В. Конституційно-процесуальне право України. – К.: Юрінком Інтер, 2009. - 536 с.

ТЕМА 10 ПРОЦЕСУАЛЬНА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

1. Порядок формування Кабінету Міністрів України.
2. Складення повноважень та відставка Кабінету Міністрів України.
3. Організація діяльності Кабінету Міністрів України.
4. Законопроектна діяльність Кабінету Міністрів України. Порядок прийняття актів Кабінету Міністрів України.

Перелік питань для самостійного контролю

1. Який порядок призначення Прем'єр-Міністра України?
2. Який порядок призначення міністрів?
3. Який порядок проведення засідань Кабінету Міністрів України? В чому їх особливості?
4. Який порядок прийняття актів Кабінету Міністрів України?
5. Яка організація роботи органів, що утворюються Кабінетом Міністрів України?
6. Який порядок припинення повноважень Кабінету Міністрів України?

Список рекомендованих джерел та літератури

1. Конституція України від 28.06.1996.
2. Закон України „Про Кабінет Міністрів України” від 07.10.2010.
3. Закон України “Про Регламент Верховної Ради України” від 10.02.2010.
4. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України" від 18.07.2007.
5. Закон України „Про комітети Верховної Ради України” від 04.04.1995.
6. Рішення Конституційного Суду України справа про повноваження Президента України реорганізувати центральні органи виконавчої влади від 28.01.2003.
7. Рішення Конституційного Суду справа про порядок припинення повноважень членів Кабінету Міністрів України від 11.12.2007.
8. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України щодо офіційного тлумачення положення частини восьмої статті 83 Конституції України у системному зв'язку з положеннями частин шостої, сьомої статті 83, пункту 9 частини першої статті 106, частин третьої, четвертої статті 114 Конституції України від 28.04.2009.
9. Авер'янов В.Б. Органи виконавчої влади в Україні. - К., 1997.
10. Авер'янов В.Б., Крунман О.Д. Виконавча влада конституційні засади і шляхи реформування. - Харків, 1998.
11. Барабаш Ю. Парламентська відповідальність Уряду в конституційній практиці країн ЄС та України // Право України. — 2007. — №4.
12. Горьова С. Нормотворча діяльність в умовах побудови в Україні правової держави // Право України. - 2000. - №4.
13. Державна виконавча влада в Україні: формування та функціонування (у двох частинах) - К., 2000 р.
14. Кафарський В. Правові засади функціонування Кабінету Міністрів України // Право України. — 2006. — №6.
15. Кафарський В. Кабінет Міністрів України: проблеми формування в нових політико-правових умовах // Право України. — 2006. — №8.
16. Кикоть П. Міністерство - центральний орган виконавчої влади України / // Право України. — 2000. — №1.
17. Михеєнко Р. Виконавча влада і конституційні статуси Президента України та Кабінету міністрів України // Право України. — 2000. - №8.
18. Пахомов І. Централізація і децентралізація виконавчої влади в сучасній Україні // Право України. — 1997. - №12.
19. Паламарчук В., Селіванов А. Уряд, його функції, вага в державі і відповідальність // Голос України. - 1996. - 29 лютого.
20. Перепелюк В. Конституційні процедури. Державне процесуальне право. Чернівці: Рута, 2004.
21. Совгіря О.В. Конституційно-процесуальне право України. – К.: Юрінком Інтер, 2009. - 536 с.
22. Томкіна О. Принцип гласності процедури прийняття правових актів Кабінету Міністрів України // Право України. — 2004. — №9.

ТЕМА 11. ВИБОРИ МІСЦЕВИХ РАД ТА СІЛЬСЬКИХ, СЕЛИЩНИХ, МІСЬКИХ ГОЛІВ

1. Загальні засади виборчого процесу на місцевих виборах.
2. Організація роботи виборчих комісій з місцевих виборів.
3. Висування кандидатів у депутати та кандидатів на посаду сільського, селищного та міського голови.
4. Реєстрація кандидатів на місцевих виборах.

5. Встановлення підсумків голосування на місцевих виборах.
6. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності, що стосуються місцевих виборів

Перелік питань для самостійного контролю

1. Які особливості виборчого процесу на виборах депутатів місцевих Рад та сільських, селищних, міських голів?
2. Який порядок висування кандидатів у депутати місцевих Рад та кандидатів на посаду сільського, селищного та міського голови?
3. Який порядок реєстрації кандидатів у депутати місцевих Рад та кандидатів на посаду сільського, селищного та міського голови?
4. Який порядок встановлення результатів виборів депутатів місцевих Рад, та сільського, селищного та міського голови?

Список рекомендованих джерел та літератури

1. Конституція України від 28.06.1996.
2. Закон України "Про Центральну виборчу комісію" від 30.06.2004.
3. Про місцеві вибори (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 37-38, ст.366)
4. Загуменник В., Гуреїв О. Порівняльний аналіз законодавства про вибори депутатів до органів місцевого самоврядування // Право України. — 2005. — №10.
5. Кафарський В. Політична реклама: проблеми правового регулювання // Право України. — 2006. — N 10.
6. Коваленко А. Місцеве самоврядування : природа, ознаки, межі. // Право України. - № 8. - 1997.
7. Коваленко А. Життя складніше ніж кабінетні роздуми // Людина і влада. - №12. - 1999. Лавринович О. Проблема недійсності виборів // Право України. - 2000. - №6.
8. Лавринович О. Місце суду у правовій інфраструктурі виборчих кампаній в Україні // Право України. - 1999. - №8.
9. Лавринович О. Самоврядування і самореалізація // Віче - №7. - 1999 - С.8.
10. Лавринович О. Проблема недійсності виборів // Право України. - 2000. - №6.
11. Лисенков С.Л.. Основи конституційного процесуального права України. - К.: Юрисконсульт, КНТ, 2007.
12. Лихова С. Кримінально-правова охорона виборчих прав громадян за новим КК України // Право України. - 2002. - №2.
13. Любченко П. Переваги і недоліки пропорційної виборчої системи при формуванні місцевих рад // Право України. — 2005. — №8.
14. Максаков Р.М. Поняття і види місцевих виборів в Україні. - К.: Зб. наук. статей. Інститут держави і права ім. В.М. Корецького, 2000.
15. Остряньський В. Про проблему місцевого державного управління та самоврядування // Право України - 1998 - №3 - С. 7.
16. Очкас Г. Сам собі голова // Закон і бізнес - №48. - 1999.
17. Перепелюк В. Конституційні процедури. Державне процесуальне право. Чернівці: Рута, 2004.
18. Сенюта І. До питання правового виховання учасників виборчого процесу в Україні // Право України. — 2003 - №11.
19. Совгіря О.В. Конституційно-процесуальне право України. – К.: Юрінком Інтер, 2009, - 536 с.

ТЕМА 12 ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ.

1. Порядок утворення і ліквідації судів в Україні
2. Порядок зайняття посади судді
3. Звільнення судді з посади та припинення його повноважень

Перелік питань для самостійного контролю:

1. Які вимоги до кандидатів на посаду судді?
2. Який порядок добору та призначення на посаду судді?
3. Завдання та підстави кваліфікаційного оцінювання?
4. Які повноваження Вищої кваліфікаційної комісії суддів?.
5. Які підстави для припинення повноважень судді?

Список рекомендованих джерел та літератури

1. Конституція України від 28.06.1996.
2. Закон України «Про судоустрій і статус суддів»(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 31, ст.545)
3. Білоус В. Т. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України: навчальний посібник / В. Т. Білоус, С. Е. Демський, О. С. Захарова та ін.; відп. ред.: Я. Кондратьєв; Нац. акад. внутрішніх справ України. – М.: Юрінком Інтер, 2002. – 318
4. Нечипорук С.В. Конституційні засади організації та функціонування судової влади в Україні (питання теорії і практики). – Дисертація на здобуття к.ю.н. за спеціальністю 12.00.02 – Київ, 2011. – 225 с. 15. Руденко М.В., Рибалко Г.С. Судова влада та правоохоронні органи України: Підручник для студ. вищих юрид. навч. закладів. – Х., ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2007. – 285 с.

ТЕМА 13 ПОРЯДОК ПРИЗНАЧЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РЕФЕРЕНДУМУ

1. Поняття, значення референдуму.
2. Порядок призначення всеукраїнського референдуму.
3. Визначення підсумків референдуму, опублікування, введення у дію, зміна або скасування законів, інших рішень, прийнятих референдумом.

Перелік питань для самостійного контролю

1. Які є стадії проведення референдумів, в чому їх особливості?
2. Хто організовує проведення всеукраїнського та місцевих референдумів?
3. Яка особливість рішень прийнятих на референдумі?
4. Коли референдум вважається таким, що відбувся?
5. Який порядок виконання рішень прийнятих на референдумі?

Список рекомендованих джерел та літератури

1. Конституція України від 28.06.1996.
2. Закон України "Про Центральну виборчу комісію" від 30.06.2004.
3. Висновок Конституційного Суду України (справа про внесення змін до статей 76, 80, 90, 106 Конституції України) від 27.06.2000.
4. Рішення Конституційного Суду України справа про всеукраїнський референдум за народною ініціативою від 27.03.2000.
5. Рішення Конституційного Суду України справа про проголошення Президентом України всеукраїнського референдуму за народною ініціативою від 15.10.2008.
6. Рішення Конституційного Суду України справа про прийняття Конституції та законів України на референдумі від 16.04.2008.
7. Бисага Ю.М., Митровка Я.В., Бачинська А.В., Алмаші М.М. Референдум: теорія, історія та практика. Ужгород: Ліра, 2003.

8. Воронов М. М. Правові проблеми референдуму та реалізації його рішень Верховною Радою України // Парламентаризм в Україні: теорія і практика: Матеріали міжнар. Наук.-практ. конф., присвяч. 10-й річниці з дня проголошення незалежності України та 5-й річниці з дня прийняття Конституції України. - К., 2001. — С. 155-157.
9. Воронов М. М. Проблеми вдосконалення конституційного регулювання референдуму // Конституційне будівництво в Україні: теорія та практика. — Ужгород, 2000. - С. 115-118.
10. Воронов М. М. Референдум як форма реалізації прав громадян на участь в управлінні державою // Державна служба і громадянин: реалізація конституційних прав, свобод та обов'язків. - Х., 2000. - С.40-44.
11. Данилевський Ю.М. Вибори і референдуми в Україні: проблеми теорії і практики. — К., 2001. — С. 238.
12. Коваль М.І. в кн.: Вибори і референдуми в Україні: проблеми теорії і практики. — К.: 2001. — С. 217.
13. Ковальчук В. Всенародний референдум як одна з форм легітимації державної влади: зарубіжний та вітчизняний досвід // Право України. — 2009. — №12.
14. Костецька Т.А. Інформаційні аспекти підготовки і проведення виборів і референдумів в Україні // Конституційне будівництво в Україні: теорія та практика. - Ужгород, 2000. - С. 171-174.
15. Кириченко Л. Народовладдя і місцеве самоврядування в Україні // Право України. - 2001. - №6.
16. Книгін К. Правове визначення референдуму, як форма народовладдя (проблеми теорії і практики) // Право України.-2001. - №11.
17. Кривенко Л. Воля народу, її трансформація у державну волю // Віче. - 1997. - №9. - С.48.
18. Кулагін Ю. Народна ініціатива і референдум: міжнародний досвід // Укр. час. - 1993. - №1.
19. Лисенков С.Л. Основи конституційного процесуального права України. — К.: Юрисконсульт, КНТ, 2007.
20. Лисенко С. Про введення в дію результатів всеукраїнського референдуму // Вісник прокуратури. - 2001. - №1.
21. Мурашин О. Акти прямого народовладдя у механізмі правового регулювання // Право України. - 2000. - №9.
22. Мурашин О. Правозастосовчі акти прямого народовладдя (теоретичний аспект) // Право України. - 1999. - №8.
23. Перепелок В. Конституційні процедури. Державне процесуальне право. Чернівці: Рута, 2004.
24. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Референдуми в Україні: історія та сучасність. - К., 2000.
25. Погорілко В.Ф. Конституційно-правові форми безпосередньої демократії в Україні: проблеми. - К., 2001.
26. Погорілко В.Ф. Основні засади безпосередньої демократії в Україні // Право України. - 2001. - №8.
27. Рябець М.М. Вибори і референдуми в Україні: проблеми теорії і практики. - К., 2001.
28. Совгіря О.В. Конституційно-процесуальне право України. — К.: Юрінком Інтер, 2009, - 536 с.
29. Ставнійчук М. І. Деякі проблеми реалізації права голосу громадян України під час голосування та підрахунку голосів на виборах і референдумах в Україні // Держава і право. — К., 2001. — Вип.11: Юридичні і політичні науки. - С. 111-119.
30. Телешун С. Процес імплементації результатів всеукраїнського референдуму в Україні: деякі аспекти // Право України. - 2000. - №10.
31. Хоменець Р. Участь населення у вирішенні питань місцевого значення // Право

- України. - 2000. - №7.
32. Федоренко В. Всеукраїнський референдум: проблемні питання теорії і практики // Право України. - 1998. - №11.
33. Федоренко В. Л. Проблеми гарантій права громадян України на участь у Всеукраїнському референдумі // Конституційні гарантії захисту людини у сфері правоохоронної діяльності. — Дніпропетровськ, 1999. — С.128-133.
34. Федоренко В. Л. Розвиток нормативних положень Конституції України про референдуми в новому законодавстві про всеукраїнський та місцеві референдуми // Конституційне будівництво в Україні: теорія та практика. —Ужгород, 2000. — С.254-261.
35. Шаповал В. Основний закон України і референдум: до питання про "стабільність" Конституції // Право України. - 2000. - №2.

ТЕМА 14 ПОРЯДОК ПРИЙНЯТТЯ ДО ГРОМАДЯНСТВА ТА ВТРАТИ ГРОМАДЯНСТВА УКРАЇНИ

1. Громадянство України. Підстави та процедура прийняття до громадянства України.
2. Порядок подання до розгляду заяв з питань громадянства.
3. Порядок виходу з громадянства України.

Перелік питань для самостійного контролю

1. Які особливості прийняття до громадянства осіб, що мають визначні заслуги перед Україною і осіб, прийняття яких до громадянства України становить державний інтерес для України?
2. Який порядок подання документів для оформлення громадянства України?
3. Який порядок виходу з громадянства України?
4. Який порядок виконання рішень з питань громадянства?
5. Хто здійснює контроль за виконанням рішень з питань громадянства?

Список рекомендованих джерел та літератури

1. Конституція України від 28.06.1996.
2. Закон України „Про громадянство України” від 18.01.2001.
3. Закон України „Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства” від 04.02.1994.
4. Указ Президента „Про Комісію при Президентові України у питаннях громадянства” від 30.04.2005.
5. Указ Президента України "Питання Комісії при Президентові України з питань громадянства" від 19.08.2010.
6. Указ Президента України „Про питання організації виконання Закону України „Про громадянство України” від 27.03.2001.
7. Законодавство України про громадянство // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. - 2001. - №11.
8. Дегтярьов О. Паспортна система як спосіб забезпечення права громадян на вільний вибір місця проживання // Право України. — 2005. — №2.
9. Комогоров Ю. Громадянство в Україні: правові та соціологічні питання // Право України. - 2000. - №8.
10. Конституційне право України. За редакцією В. Я. Тація, В.Ф.Погорілка, Ю.М.Тодици. - К., 1999.
11. Копиленко О. Щодо закону про громадянство України // Право України. - 2001. - №10.
12. Лютюк О. Принципи громадянства України відповідно до Конституції України // Право України. - 1998. - №7.
13. Майданних О. Про інститут громадянства України // Право України. - 1999. - №2.

14. Совгиря О.В. Конституційно-процесуальне право України. – К.: Юрінком Інтер, 2009. - 536 с.

ТЕМА 15 КОНСТИТУЦІЙНО-СУДОВЕ ПРОВАДЖЕННЯ

1. Поняття конституційного правосуддя.
2. Процедура формування Конституційного Суду України.
3. Конституційне подання та конституційне звернення. Суб'єкти конституційного подання та конституційного звернення.
4. Порядок відкриття провадження у Конституційному Суді України. Підстави для відмови у відкритті провадження.
5. Порядок проведення засідань та пленарних засідань Конституційного Суду України.
6. Порядок виконання рішень Конституційного Суду України.

Перелік питань для самостійного контролю

1. Який порядок обрання Голови Конституційного Суду України?
2. Яка відмінність між конституційним поданням та конституційним зверненням?
3. В чому суть конституційно-судового провадження?
4. Які особливості проведення засідань та пленарних засідань Конституційного Суду України?
5. Яка кількість голосів необхідна для прийняття рішення на засіданні та пленарному засіданні Конституційного Суду України?
6. Який порядок виконання рішення Конституційного Суду України?

Список рекомендованих джерел та літератури

1. Конституція України від 28.06.1996.
2. Закон України "Про Конституційний Суд України" від 13.07.1996.
3. Регламент Конституційного Суду України від 05.03.2017.
4. Рішення Конституційного Суду України справа про порядок виконання рішень Конституційного Суду України від 14.12.2000.
5. Рішення Конституційного Суду України справа про повноваження Конституційного Суду України від 26.06.2008.
6. Барабаш Ю. Преюдиціальність рішень Конституційного Суду України: проблемні питання теорії та практики. // Право України. — 2010. — №6.
7. Гергелійник В. Конституційний Суд в системі органів контрольної влади: теоретичні аспекти // Право України. - 1999. - №5.
8. Дубровський В. Організаційна структура Секретаріату Конституційного Суду України // Вісник Конституційного Суду України. - 2000. - №2.
9. Євграфова Е. Акти Конституційного Суду України в системі національного законодавства // Право України. — 2001. — №10. — С. 66-68.
10. Кузьменко О. Про раціоналізацію конституційного судочинства // Підприємство, господарство і право. — 2009. — №10.
11. Лисенков С.Л. Основи конституційного процесуального права України. – К.: Юрисконсульт, КНТ, 2007.
12. Лисенков С.Л. Закон "Про Конституційний Суд України". Популярний коментар. - К., 1998.
13. Перепелюк В. Конституційні процедури. Державне процесуальне право. Чернівці: Рута, 2004.
14. Селіванов А. Теоретичні і практичні погляди на тлумачення Конституційним Судом України норм законодавства // Право України. - 1999. - №10.
15. Селіванов А. Представник і представництво у конституційному та загальному судочинстві // Право України. - 2004. - №3.
16. Селіванов А. Конституційне правосуддя і конституційна юрисдикція в Україні

(доктринальне визначення) // Право України. - 2010. - №6.

17. Селіванов А. Законодавча влада і конституційне правосуддя в Україні // Право України. - 2009. - №5.
18. Совгиря О.В. Конституційно-процесуальне право України. – К.: Юрінком Інтер, 2009. - 536 с.
19. Скомороха В. Деякі питання конституційного провадження // Право України. - 1998. - №9.
20. Скомороха В. Підстави і критерії визнання конституційності нормативно-правових актів // Право України. - 2002 - №9.
21. Скомороха В. Конституційний Суд України: досвід і проблеми // Право України. 1999. - №1.
22. Скомороха В. Окремі питання діяльності конституційної юрисдикції в Україні // Право України. - 1999. - №12.
23. Стрижак А. Верховенство права і конституційне судочинство в Україні // Право України. - 2010. - №3.
24. Тимченко І. Механізм конституційної юрисдикції в Україні: становлення і розвиток // Право України. - 2010. - №6.
25. Тимченко І. Принцип гласності — один з фундаментальних принципів діяльності Конституційного Суду України // Право України. - 1998. - №6.
26. Тихий В. Правова природа, повноваження, рішення та висновки Конституційного Суду України // Право України. - 2010. - №6.
27. Тесленко М. Правова природа актів Конституційного Суду України // Право України. - 2000. - №2.
28. Тесленко М. Про місце Конституційного Суду України в системі вищих органів державної влади // Право України. - 1999. - №12.
29. Тимченко І. Принцип гласності - один з фундаментальних принципів діяльності Конституційного Суду України // Право України. - 1998. - №6.
30. Тихий В. Офіційне тлумачення Конституції та законів України Конституційним Судом України // Вісник Конституційного Суду України. - 1998. - №4.
31. Ткаченко Ю. Підстави і критерії визнання конституційності нормативно-правового акту // Право України. - 2000. - №9.
32. Шаповал В. Проблеми розвитку конституційної юрисдикції в Україні // Вісник Конституційного Суду України. - 1998. - №2.
33. Шевчук С. Щодо обов'язковості рішень Конституційного Суду України в контексті доктрини судового прецеденту // Право України. - 2000. - №2.
34. Шишкін В. Конституційний суд. Право і межі звернення // Віче. - 1997. - №10.
35. Щербак С. Щодо виконання рішень Конституційного Суду України // Право України. - 1999. - №12.

6. Перелік питань для індивідуального контролю

1. Яка відмінність між матеріальними та процесуальними нормами?
2. Які є види юридичного процесу?
3. Що становить предмет конституційно-процесуального права?
4. Яка існує класифікація конституційно-процесуальних норм?
5. В чому особливість джерел конституційно-процесуального права?
6. Які партії мають право брати участь у виборах народних депутатів України?
7. Які існують стадії виборчого процесу?
8. Дайте правовий аналіз стадій виборчого процесу.
9. Хто може висувати кандидатів у народні депутати?
10. Коли розпочинається передвиборча агітація?
11. Коли забороняється оприлюднювати дані про результати опитування громадської думки?
12. Хто вважається обраним на виборах народних депутатів?
13. Який розпорядок роботи Верховної Ради України?
14. Що означає поняття "ad hoc"?
15. Коли склад парламенту вважається обраним?
16. Хто має право скликати позачергову сесію парламенту?
17. Що таке кворум вищого законодавчого органу?
18. Який порядок створення та реєстрації депутатських фракцій у парламенті?
19. Який порядок створення та реєстрації депутатських груп у парламенті?
20. Який порядок обрання Голови Верховної Ради України?
21. Яка процедура відкликання голови постійного комітету?
22. З якою метою парламентом створюється тимчасова слідча комісія та який порядок її створення?
23. Який порядок розгляду питання про призначення на посаду судді?
24. Який порядок розгляду питання про припинення повноважень судді та звільнення з посади судді?
25. Кому належить право законодавчої ініціативи?
26. Яку роль відіграють комітети (комісії) Верховної Ради України у законодавчому процесі?
27. В чому суть читань Верховної Ради України?
28. Які рішення може прийняти парламент за наслідком третього читання?
29. Протягом якого терміну Президент України має підписати прийнятий закон?
30. Які рішення може прийняти Верховна Рада за наслідками відкладального вето Президента України?
31. Коли закон набирає чинності?
32. Які є винятки щодо строків набрання чинності законами України?
33. Який порядок внесення змін і доповнень до Конституції України?
34. В чому полягає особливість стадій при прийнятті Державного бюджету України?
35. У разі порушення процедури імпичменту на який строк може бути відсторонено особу від займаної посади?
36. Який орган може бути створено Верховною Радою України для проведення парламентського розслідування під час провадження процедури імпичменту особі?
37. Коли особа вважається такою, що усунута з посади в порядку імпичменту?
38. Які підстави і порядок дострокового припинення повноважень Президента України?
39. Який порядок надання Верховною Радою законом згоди на обов'язковість міжнародних договорів України та їх денонсація?
40. Який порядок висунення кандидата на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини?
41. Коли розпочинаються та припиняються повноваження Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини?

42. Чи можуть бути обмежені права Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини?
43. Які документи реагування має право вносити Уповноважений Верховної Ради України з прав людини?
44. Хто має право висунути кандидата на посаду Президента України?
45. Який передбачений строк для висунення та реєстрації кандидата в Президенти України?
46. За яких умов особу необхідно зареєструвати кандидатом в Президенти України?
47. Який порядок проведення передвиборної агітації?
48. Хто вважається обраним на посаду Президента України?
49. Яка процедура приведення до присяги новообраного Президента України?
50. Який порядок підготовки, прийняття та оприлюднення актів Президента України?
51. Яка процесуальна регламентація діяльності Секретаріату Президента України?
52. Який порядок роботи Ради національної безпеки і оборони України.
53. Який порядок призначення міністрів?
54. Який порядок проведення засідань Кабінету Міністрів України? В чому їх особливості?
55. Який порядок призначення Прем'єр-Міністра України?
56. Який порядок прийняття актів Кабінету Міністрів України?
57. Яка організація роботи органів, що утворюються Кабінетом Міністрів України?
58. Який порядок припинення повноважень Кабінету Міністрів України?
59. Які особливості виборчого процесу на виборах депутатів місцевих Рад та сільських, селищних, міських голів?
60. Який порядок висунення кандидатів у депутати місцевих Рад та кандидатів на посаду сільського, селищного та міського голови?
61. Який порядок реєстрації кандидатів у депутати місцевих Рад та кандидатів на посаду сільського, селищного та міського голови?
62. Який порядок встановлення результатів виборів депутатів місцевих Рад, та сільського, селищного та міського голови?
63. Які є стадії проведення референдумів, в чому їх особливості?
64. Яка особливість рішень прийнятих на референдумі?
65. Коли референдум вважається таким, що відбувся?
66. Який порядок виконання рішень прийнятих на референдумі?
67. Які особливості прийняття до громадянства осіб, що мають визначні заслуги перед Україною і осіб, прийняття яких до громадянства України становить державний інтерес для України?
68. Який порядок подання документів для оформлення громадянства України?
69. Який порядок виходу з громадянства України?
70. Який порядок виконання рішень з питань громадянства?
71. Хто здійснює контроль за виконанням рішень з питань громадянства?
72. Який порядок обрання Голови Конституційного Суду України?
73. Яка відмінність між конституційним поданням та конституційним зверненням?
74. В чому суть конституційно-судового провадження?
75. Хто є суб'єктом права на конституційну скаргу?
76. Який строк повноваження Голови Конституційного Суду України?
77. Який порядок розгляду звернень громадян?
78. В чому відмінність між депутатським зверненням та депутатським запитом?

7. Методи навчання

1. Пояснювально-ілюстративний метод. Студенти здобувають знання, слухаючи лекцію.

Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення. Такий метод якнайширше застосовують для передавання значного масиву інформації. Його можна використовувати для викладення й засвоєння фактів, підходів, оцінок, висновків.

2. Репродуктивний метод. Ідеться про застосування вивченого на основі правила.

3. Метод проблемного викладення. Використовуючи будь-які джерела й засоби, викладач, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Студенти стають ніби свідками і співучасниками наукового пошуку.

4. Пошуковий метод. Його суть - в організації активного пошуку розв'язання висунутих викладачем (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань або під керівництвом викладача, або на основі програм і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює викладач або самі студенти на основі роботи над програмами та з навчальними посібниками. Такий метод - спосіб активізації мислення, спонування до пізнання.

5. Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри та виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше.

8. Методи контролю

Оцінка з дисципліни "Конституційно-процесуальне право України" визначається з урахуванням результатів поточної навчальної діяльності студента та оцінок засвоєння ним окремих модулів. Основними функціями оцінювання навчальних досягнень є:

1. *контролююча*, яка передбачає встановлення рівня досягнень окремого студента, дає змогу викладачу своєчасно планувати й коригувати роботу й методику вивчення наступного матеріалу;

2. *навчальна*, яка передбачає таку організацію оцінювання навчальних досягнень студентів, коли його проведення сприяє удосконаленню підготовки студента;

3. *діагностична*, яка є основою діагностичного підходу в діяльності викладача, і допомагає йому встановлювати причини труднощів, з якими стикається студент у процесі навчання, виявлених прогалин у його знаннях та вміннях;

4. *виховна* виявляється не тільки у меті і змісті завдань, але й у методиці їх реалізації викладачем, у наступному коментуванні й оцінюванні робіт.

Критерії дають змогу здійснювати оцінювання навчальних досягнень студентів у 100-бальній системі оцінювання.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота	екзамен	Сума
Змістовий модуль 1	0-50	100
T1-T15		
0-50		

T1, T2 ... T15 – теми змістових модулів.

Приклад за виконання курсового проекту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 25	до 25	до 50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Формат 60*84/16. Умовн. друк. арк. 1,86. Зам. №29 Наклад 50 прим.
Видавництво УжНУ «Говерла» м. Ужгород, вул. Капітульна, 18.
Свідоцтво про внесення до державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої
продукції – Серія ЗТ №32 від 31 травня 2006 р.